

Strona główna>Sprawy rodzinne i dziedziczenie>Prawo spadkowe>**Ograniczenia dotyczące dziedziczenia – przepisy szczególne**

**Ograniczenia dotyczące dziedziczenia – przepisy szczególne**

Informacje krajowe na temat przepisów szczególnych, które mają zastosowanie do niektórych nieruchomości, spółek i innych szczególnych rodzajów aktywów.

W ramach **Europejskiej sieci sądowej w sprawach cywilnych i handlowych** przygotowano arkusze informacyjne na temat niektórych przepisów szczególnych prawa krajowego nakładających ograniczenia dotyczące zwykle dziedziczenia poniższych składników majątku. Są to:

niektóre rodzaje nieruchomości;

pewne rodzaje podmiotów gospodarczych;

inne szczególne kategorie składników majątku.

Przepisy te ograniczają dziedziczenie tego rodzaju składników majątku ze względów gospodarczych, rodzinnych lub społecznych.

Mają one zastosowanie do dziedziczenia tych składników majątku na podstawie prawa krajowego nakładającego takie ograniczenia, niezależnie od przepisów ogólnych w tym względzie.

Aby zapoznać się z arkuszem informacyjnym na temat prawa krajowego, na podstawie którego nałożono takie ograniczenia lub wpływającego w inny sposób na niektóre składniki majątku, należy kliknąć na flagę danego państwa umieszczoną na tej stronie.

Ostatnia aktualizacja: 30/05/2023

Stroną zarządza Komisja Europejska. Informacje na tej stronie nie muszą odzwierciedlać oficjalnego stanowiska Komisji Europejskiej, nie ponosi ona również odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane czy odniesienia na niej zawarte. Więcej informacji na temat praw autorskich odnoszących się do stron UE znajduje się na stronie „Informacje prawne”.

**Ograniczenia dotyczące dziedziczenia – przepisy szczególne - Belgia**

**1 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne zasady nakładające, ze względów gospodarczych, rodzinnych lub społecznych, ograniczenia dotyczące dziedziczenie nieruchomości, niektórych przedsiębiorstw lub innych specjalnych kategorii aktywów znajdujących się w tym państwie członkowskim lub wpływające na ich dziedziczenie?**

W art. 745<sup>quater</sup> kodeksu cywilnego (Code civil) ustanowiono przepisy szczególne, które mają zastosowanie, gdy własność niektórych składników majątku przysługuje wielu zstępnym zmarłego, którzy uzyskują prawo własności bez prawa użytkownika (tzw. własność nominalną, *nue-propriété*), oraz pozostającemu przy życiu małżonkowi, który uzyskuje prawo użytkownika (*usufruit*).

Co do zasady pozostający przy życiu małżonek lub właściciel nominalny może wnieść o całkowite lub częściowe przekształcenie prawa użytkownika, tj. jedna strona może nabyć własność nominalną lub prawo użytkownika od drugiej strony.

Zasada ta nie obejmuje jednak niektórych rodzajów majątku:

sąd rodzinny (*tribunal de la famille*) może odmówić przekształcenia prawa użytkownika, jeżeli może to poważnie naruszyć interesy przedsiębiorstwa lub działalności zawodowej;

jeżeli na dzień otwarcia spadku nieruchomość wraz z przynależnościami była użytkowana jako główne mieszkanie rodziny, konieczna jest zgoda pozostającego przy życiu małżonka lub partnera w zarejestrowanym związku partnerskim.

Przepisy art. 745<sup>octies</sup> kodeksu cywilnego zapewniają podobną ochronę partnerowi w zarejestrowanym związku partnerskim w odniesieniu do nieruchomości, która była użytkowana jako wspólne miejsce zamieszkania rodziny, wraz z przynależnościami.

Ponadto art. 915<sup>bis</sup> kodeksu cywilnego przewiduje rezerwę spadkową dla pozostającego przy życiu małżonka oraz stanowi, że w każdym przypadku rezerwa ta musi obejmować przynajmniej nieruchomość użytkowaną jako główne mieszkanie rodziny, wraz z przynależnościami.

Jeżeli całość lub część masy spadkowej stanowi gospodarstwo rolne, zstępnym spadkodawcy mogą przejąć – na podstawie wyceny – rzeczy ruchome i nieruchomości składające się na gospodarstwo rolne [art. 1 akapit pierwszy ustawy z dnia 29 sierpnia 1988 r. o zasadach dziedziczenia gospodarstw rolnych celem zapewnienia ich nieprzerwanego funkcjonowania (loi du 29 août 1988 relative au régime successoral des exploitations agricoles en vue d'en promouvoir la continuité)].

Jeżeli w skład masy spadkowej nie wchodzi gospodarstwo rolne, wchodzi natomiast nieruchomości, które niegdyś stanowiły część gospodarstwa rolnego zmarłego, a jeden ze zstępnym spadkodawcy użytkuje obecnie te nieruchomości w ramach własnego gospodarstwa rolnego, spadkobierca ten może również przejąć te nieruchomości na podstawie wyceny, z zastrzeżeniem przepisów kodeksu cywilnego regulujących prawa pozostających przy życiu małżonków i partnerów w zarejestrowanym związku partnerskim (art. 1 akapit trzeci ustawy z dnia 29 sierpnia 1988 r.).

Ponadto art. 4 ustawy z dnia 16 maja 1900 r. o zasadach dziedziczenia małych spadków (loi du 16 mai 1900 sur le régime successoral des petits héritages) stanowi, że jeżeli całość lub część masy spadkowej stanowią nieruchomości, z których całkowity dochód katastralny (nominalny dochód z najmu) nie przekracza 1565 euro (art. 1 ustawy), bez uszczerbku dla praw przysługujących pozostającemu przy życiu małżonkowi na mocy art. 1446 kodeksu cywilnego, każdy zstępnym spadkodawcy i – w stosownych przypadkach – pozostający przy życiu małżonek, który nie rozwiódł się ze zmarłym ani nie pozostawał z nim w separacji sądowej, może przejąć – na podstawie wyceny – nieruchomość, którą przed śmiercią zamieszkiwał zmarły, jego małżonek lub jeden z jego zstępnym, wraz z przyległościami albo dom, wyposażenie i grunty, które osoba zamieszkująca dom użytkowała na własną korzyść, sprzęt rolniczy i zwierzęta gospodarskie lub towary, surowce, maszyny i pozostałe przedmioty użytkowane do celów działalności gospodarczej, rzemieślniczej lub przemysłowej.

**2 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego te szczególne zasady mają zastosowanie do powyższych rodzajów aktywów niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia?**

Przepisy te stosuje się obowiązkowo, ale prawo nie stanowi wyraźnie, że należy je stosować niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia.

**3 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne procedury mające na celu zapewnienie przestrzegania wspomnianych wyżej szczególnych zasad?**

Istnieje kilka procedur, które zapewniają przestrzeganie tych praw:

uwzględnienie wniosku o przekształcenie prawa użytkownika przez sąd rodzinny: sąd rodzinny może albo oddalić wniosek o przekształcenie prawa użytkownika i przyznanie prawa do rozporządzania składnikami majątku, korzystania z nich i do czerpania z nich korzyści (*pleine propriété*), jeżeli może to poważnie naruszyć interesy przedsiębiorstwa lub działalności zawodowej, albo uwzględnić wniosek, jeżeli uzna go za zasadny w świetle szczególnych okoliczności sprawy (art. 745<sup>quater</sup> ust. 2 kodeksu cywilnego);

przejęcie gospodarstwa rolnego: jeżeli zainteresowana strona lub jeden z jej wierzycieli złoży stosowny wniosek, sąd rodzinny nakazuje sporządzenie wyceny. W tym celu sąd może wyznaczyć biegłego lub kilku biegłych (art. 4 akapit pierwszy ustawy z dnia 29 sierpnia 1988 r. – hierarchię wskazano w art. 3). W przypadku zakwestionowania metody przejęcia lub jeżeli jedna z zainteresowanych stron odmówi wyrażenia zgody bądź nie stawi się w sądzie, sąd rodzinny wzywa zainteresowane strony lub ich pełnomocników procesowych do stawienia się w sądzie z co najmniej 15-dniowym wyprzedzeniem. W wyznaczonym terminie zainteresowane strony stawiają się na posiedzeniu prowadzonym przez sędziego, który wezwał strony do stawiennictwa. Posiedzenie odbędzie się nawet pod nieobecność którejś z zainteresowanych stron. W stosownych przypadkach sędzia prowadzący posiedzenie wyznacza notariusza do reprezentowania nieobecnych stron, który przyjmuje ich udziały i kwituje ich przyjęcie. Honorarium notariusza pokrywają strony przez niego reprezentowane. Sędzia rozstrzyga spory i kieruje strony do notariusza wyznaczonego przez strony lub – jeżeli strony nie mogą porozumieć się co do wyboru notariusza – przez sąd w celu podpisania aktu (art. 4 akapit trzeci ustawy z dnia 29 sierpnia 1988 r.). Osoba przejmująca nieruchomości nie może jej sprzedać przez 10 lat od dnia podpisania aktu przejęcia, chyba że wystąpi poważna przyczyna, którą sąd rodzinny uznał wcześniej za ważną (art. 6 akapit pierwszy ustawy z dnia 29 sierpnia 1988 r.);

przejmowanie niewielkich spadków: w tym przypadku procedura w dużej mierze pokrywa się z procedurą dotyczącą przejmowania gospodarstwa rolnego (art. 4 akapity trzeci i piąty ustawy z dnia 16 maja 1900 r.). Jedyną różnicą dotyczy okresu, przez który nie można sprzedać przejętej nieruchomości, chyba że wystąpi poważna przyczyna, którą sąd rodzinny uznał wcześniej za ważną – w przypadku niewielkich spadków okres ten wynosi pięć lat od dnia podpisania aktu przejęcia (art. 5 ustawy z dnia 16 maja 1900 r.).

Ostatnia aktualizacja: 27/08/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

## Ograniczenia dotyczące dziedziczenia – przepisy szczególne - Bułgaria

### 1 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne zasady nakładające, ze względów gospodarczych, rodzinnych lub społecznych, ograniczenia dotyczące dziedziczenia nieruchomości, niektórych przedsiębiorstw lub innych specjalnych kategorii aktywów znajdujących się w tym państwie członkowskim lub wpływające na ich dziedziczenie?

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa materialnego spadkobiercą ani zapisobiercą nie może być:

- 1) osoba, która w chwili otwarcia spadku nie została jeszcze poczęta oraz
- 2) osoba, która urodziła się martwa.

Zgodnie z prawem w przypadku braku dowodów przeciwnych dziedziczyć może każde dziecko, które urodziło się żywe.

Poza wyżej wymienionymi następujące osoby są wyłączone od dziedziczenia jako niegodne:

- 1) osoby, które w wyniku umyślnego działania pozbawiły życia lub usiłowały pozbawić życia spadkodawcę, jego małżonka lub dziecko, jak również współsprawcy takich osób, chyba że czyn popełniono w okolicznościach wyłączających karalność lub chyba że sprawca został objęty amnestią;
- 2) osoby, które fałszywie oskarżały spadkodawcę o dopuszczenie się przestępstwa zagrożonego karą pozbawienia wolności lub surowszą karą, chyba że przestępstwo będące przedmiotem takiego fałszywego oskarżenia jest przestępstwem prywatnoskargowym, a domniemana ofiara przestępstwa nigdy nie złożyła zawiadomienia o jego popełnieniu;
- 3) osoby, które siłą lub podstępem nakłoniły spadkodawcę do sporządzenia, zmiany lub odwołania testamentu lub przeszkodziły spadkodawcy w dokonaniu jednej z tych czynności, lub które zniszczyły, ukryły lub zmodyfikowały testament pozostawiony przez spadkodawcę lub świadomie skorzystały z fałszywego testamentu.

Osoba uznana za niegodną dziedziczenia może dziedziczyć wyłącznie w przypadku, gdy spadkodawca wyraźnie uznał ją za godną dziedziczenia na mocy poświadczonego notarialnie dokumentu lub testamentu.

Jeżeli spadkodawca, świadomy przyczyny, dla której uznano osobę za niegodną dziedziczenia, sporządzi testament uwzględniający taką osobę wśród spadkobierców, ale nie uzna jej wprost za godną dziedziczenia, osoba taka dziedziczy wyłącznie w zakresie określonym w testamencie.

Zgodnie z art. 54 obowiązującego kodeksu rodzinnego (Semeen kodeks) rozwiedzeni małżonkowie są wyłączeni od dziedziczenia po sobie nawzajem i tracą wszelkie korzyści wynikające z wszelkich wcześniejszych rozrządzeń na wypadek śmierci.

Przepis ten nie ma jednak zastosowania w przypadku, gdy spadkodawca wyraźnie stwierdzi, że rozrządzenia testamentowe zachowują ważność również po rozwodzie.

W ustawie o własności (Zakon za sobstvenostta) wprowadzono ograniczenie dotyczące dziedziczenia przez państwo trzecie, zgodnie z którym państwo trzecie nie może nabyć prawa własności nieruchomości w Bułgarii w drodze dziedziczenia.

W przepisach szczególnych prawa bułgarskiego nałożono dwa dodatkowe ograniczenia w zakresie dziedziczenia nieruchomości wynikające z jej szczególnego charakteru.

W ustawie o prawie własności gruntów rolnych i użytkowaniu tych gruntów (Zakon za sobstvenostta i polzvaneto na zemedelskite zemi) przewidziano przepisy dotyczące dziedziczenia tego rodzaju nieruchomości, tj. gruntów rolnych.

Zgodnie z art. 3b tej ustawy wszyscy cudzoziemcy, którzy nabyli prawo własności gruntów rolnych w drodze dziedziczenia z mocy prawa, ale którzy nie spełniają warunków przewidzianych w Traktacie o przystąpieniu Republiki Bułgarii do Unii Europejskiej, są zobowiązani do przekazania prawa własności takich gruntów osobom uprawnionym do ich nabycia w terminie trzech lat od daty otwarcia spadku, chyba że postanowienia umowy międzynarodowej ratyfikowanej zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 22 ust. 2 konstytucji Republiki Bułgarii stanowią inaczej.

Podobnie w art. 24 ust. 1 ustawy o lasach (Zakon za gorite) przewidziano ograniczenie dotyczące nieruchomości uznawanych za tereny zalesione: wszyscy cudzoziemcy, którzy nabyli prawo własności lasów i terenów zalesionych w drodze dziedziczenia z mocy prawa, ale którzy nie spełniają warunków przewidzianych w Traktacie o przystąpieniu Republiki Bułgarii do Unii Europejskiej, są zobowiązani do przekazania prawa własności takich gruntów osobom uprawnionym do ich nabycia w terminie trzech lat od daty otwarcia spadku, chyba że postanowienia umowy międzynarodowej ratyfikowanej zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 22 ust. 2 konstytucji Republiki Bułgarii stanowią inaczej.

### 2 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego te szczególne zasady mają zastosowanie do powyższych rodzajów aktywów niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia?

Co do zasady w przypadku kolizji przepisów szczególnych z przepisami ogólnymi przeważają przepisy szczególne. Dlatego też rygorystyczne przepisy omówione powyżej stosuje się zawsze, gdy spełnione są przesłanki materialne.

### 3 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne procedury mające na celu zapewnienie przestrzegania wspomnianych wyżej szczególnych zasad?

W ustawie o prawie własności gruntów rolnych i użytkowaniu tych gruntów ustanowiono szczególną procedurę służącą zapewnieniu zgodności z wymogiem przewidzianym w art. 3b ust. 1 ustawy, która to procedura zapewnia państwu możliwość odkupywania gruntów rolnych po cenach określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów, jeżeli cudzoziemiec nie wywiąże się z obowiązku przeniesienia prawa własności w terminie wyznaczonym w tym przepisie. Podobnie w przypadku nieruchomości stanowiących tereny zalesione przepisy ustawy o lasach stanowią, że państwo może wykupywać grunty rolne po cenach określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów w przypadku niedotrzymania terminu wyznaczonego w art. 24 ust. 1 tej ustawy.

Ostatnia aktualizacja: 24/08/2021

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

#### Ograniczenia dotyczące dziedziczenia – przepisy szczególne - Czechy

**1 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne zasady nakładające, ze względu gospodarczych, rodzinnych lub społecznych, ograniczenia dotyczące dziedziczenie nieruchomości, niektórych przedsiębiorstw lub innych specjalnych kategorii aktywów znajdujących się w tym państwie członkowskim lub wpływające na ich dziedziczenie?**

Nie istnieją takie szczególne przepisy.

**2 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego te szczególne zasady mają zastosowanie do powyższych rodzajów aktywów niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia?**

-

**3 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne procedury mające na celu zapewnienie przestrzegania wspomnianych wyżej szczególnych zasad?**

Nie istnieją szczególne procedury zapewniania takiej zgodności.

Ostatnia aktualizacja: 31/03/2021

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

#### Ograniczenia dotyczące dziedziczenia – przepisy szczególne - Niemcy

**1 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne zasady nakładające, ze względu gospodarczych, rodzinnych lub społecznych, ograniczenia dotyczące dziedziczenie nieruchomości, niektórych przedsiębiorstw lub innych specjalnych kategorii aktywów znajdujących się w tym państwie członkowskim lub wpływające na ich dziedziczenie?**

Przepisy szczególne nakładające ograniczenia w rozumieniu art. 30 rozporządzenia dotyczącego dziedziczenia znajdują odzwierciedlenie w prawie niemieckim dotyczącym dziedziczenia gospodarstw rolnych (*Anerbenrecht*), na mocy którego majątek stanowiący gospodarstwo rolne podlega – na określonych warunkach – specjalnym zasadom dziedziczenia.

Zasady te przewidziano w rozporządzeniu w sprawie gospodarstw rolnych (*Höfeordnung*), które stanowi część prawa federalnego i ma zastosowanie w Hamburgu, Dolnej Saksonii, Nadrenii Północnej-Westfalii i Szlezwiku-Holszynie, oraz w ustawach o dziedziczeniu gospodarstw rolnych poszczególnych krajów związkowych [ustawa o dobrach ziemskich (*Hofgütergesetz*) i ustawa o dziedziczeniu gospodarstw rolnych (*Anerbengesetz*) w Badenii-Wirtembergii, przy czym ustawa o dziedziczeniu gospodarstw rolnych ma zastosowanie jedynie wówczas, gdy zmarły urodził się przed dniem 1 stycznia 1930 r.; rozporządzenie w sprawie spadków (*Landgüterordnung*) w Hesji, rozporządzenie w sprawie gospodarstw rolnych (*Höfeordnung*) w Nadrenii-Palatynacie, ustawa o rolnictwie (*Höfegesetz*) w Bremie]. W pozostałych krajach związkowych przepisy takie nie istnieją. W celu ustalenia prawa właściwego dla dziedziczenia gospodarstw rolnych stosuje się przepisy art. 36 ust. 2 lit. c) rozporządzenia UE dotyczącego dziedziczenia. Ponadto zastosowanie mają również poszczególne przepisy kodeksu cywilnego dotyczące dziedziczenia (§ 1515 ust. 2, § 2049, § 2312) oraz § 13 ustawy o gospodarce nieruchomościami (*Grundstücksverkehrsgesetz*), która zezwala na przejęcie gospodarstwa rolnego w ramach spadku wyłącznie przez jednego współspadkobiercę ustawowego.

W rozporządzeniu w sprawie gospodarstw rolnych przewidziano przepisy szczególne dotyczące dziedziczenia niektórych gospodarstw rolnych, aby uniemożliwić podział odziedziczonej działalności rolnej lub leśnej. Zgodnie z tym rozporządzeniem prawo własności przechodzi na tylko jednego spadkobiercę (dziedziczącego gospodarstwo rolne), co zapewnia zachowanie nieprzerwanego funkcjonowania rentownych gospodarstw rolnych w kolejnych pokoleniach. Przepisy te nie służą wyłącznie prywatnym interesom poszczególnych właścicieli gospodarstw rolnych, ale także interesowi publicznemu związanemu z zapobieganiem podziałom gospodarstw rolnych i utrzymaniem ich wydajności.

Pozostałym współspadkobiercom przysługuje roszczenie, ale maksymalna kwota roszczenia jest niższa niż w przypadku innych sporów spadkowych, co ma na celu ochronę gospodarstw rolnych przed nadmiernymi roszczeniami o spłatę lub odszkodowanie, które zagroziłyby istnieniu gospodarstwa.

**2 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego te szczególne zasady mają zastosowanie do powyższych rodzajów aktywów niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia?**

Ze względu na cel regulacyjny prawa spadkowego w zakresie dziedziczenia gospodarstw rolnych, którym jest zapewnienie ciągłości działalności w kolejnych pokoleniach, wskazane powyżej przepisy szczególne należy stosować do krajowych nieruchomości rolnych niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia.

**3 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne procedury mające na celu zapewnienie przestrzegania wspomnianych wyżej szczególnych zasad?**

Zgodnie z regulaminem postępowania w sprawach rolnych (*Verfahrensordnung für Hofesachen – HöfeVfO*) sąd właściwy w sprawach rolnych (*Landwirtschaftsgericht*) może – na mocy prawa niemieckiego – podejmować określone czynności weryfikujące, np. ustalać, czy rozrządzenia testamentowe lub umowy przeniesienia własności gospodarstwa rolnego nie naruszają przepisów w zakresie dziedziczenia gospodarstw rolnych.

Ostatnia aktualizacja: 22/11/2022

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

#### Ograniczenia dotyczące dziedziczenia – przepisy szczególne - Estonia

**1 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne zasady nakładające, ze względów gospodarczych, rodzinnych lub społecznych, ograniczenia dotyczące dziedziczenie nieruchomości, niektórych przedsiębiorstw lub innych specjalnych kategorii aktywów znajdujących się w tym państwie członkowskim lub wpływające na ich dziedziczenie?**

Zgodnie z § 4 <sup>1</sup> ustawy o prawie spadkowym spadkobierca nabywa spadek w chwili otwarcia spadku. Oznacza to, że co do zasady, wszystkie prawa i obowiązki spadkodawcy przechodzą na spadkobiercę. Jedynymi wyjątkami są te prawa i obowiązki, które ze swej natury są nierozdzielne z osobą spadkodawcy lub które zgodnie z prawem nie podlegają przeniesieniu (§ 130 ust. 1 ustawy o prawie spadkowym).

Z przyczyn związanych z interesem społecznym niektóre prawa rzeczowe podlegają ograniczeniom na podstawie ustawy o ograniczeniach dotyczących nabywania nieruchomości. Nie ma to jednak zastosowania do nabywania nieruchomości w drodze dziedziczenia (§ 2 ust. 1 pkt 6 ustawy).

Ograniczenia mogą mieć zastosowanie do uczestnictwa w pewnych rodzajach własności spółek. Na przykład na podstawie ustawy o Izbie Adwokackiej wspólnikami w spółce prawniczej mogą być wyłącznie prawnicy będący członkami tej izby (§ 54 ust. 1 ustawy o Izbie Adwokackiej). Jeżeli spadkobierca nie jest adwokatem, otrzymuje rekompensatę w wysokości odpowiadającej wartości udziałów.

Umowa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością może również zawierać zastrzeżenie, że udziały nie są przenoszone na spadkobiercę; w takim przypadku spadkobierca również musi otrzymać rekompensatę równą wartości jego udziału (§ 153 kodeksu handlowego).

**2 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego te szczególne zasady mają zastosowanie do powyższych rodzajów aktywów niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia?**

Stosowanie przepisów szczególnych nie jest zależne od tego, które prawo ma zastosowanie do dziedziczenia.

**3 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne procedury mające na celu zapewnienie przestrzegania wspomnianych wyżej szczególnych zasad?**

Nie istnieją żadne szczególne procedury.

Ostatnia aktualizacja: 16/03/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

**Ograniczenia dotyczące dziedziczenia – przepisy szczególne - Grecja**

**1 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne zasady nakładające, ze względów gospodarczych, rodzinnych lub społecznych, ograniczenia dotyczące dziedziczenie nieruchomości, niektórych przedsiębiorstw lub innych specjalnych kategorii aktywów znajdujących się w tym państwie członkowskim lub wpływające na ich dziedziczenie?**

Prawo greckie zawiera pewne przepisy szczególne, w których nałożono ograniczenia na dziedziczenie majątku znajdującego się na terytorium Grecji ze względów gospodarczych, rodzinnych lub społecznych.

Przepisy szczególne w tym zakresie dotyczą:

a) spadku po zakonnikach (zob. art. 4, 18 i 19 ustawy 3414/1909 o Ogólnym Funduszu Kościelnym i zarządzaniu klasztorami, utrzymanej w mocy przepisami art. 99 ustawy wprowadzającej grecki kodeks cywilny, art. 7 ust. 2 i art. 25 ustawy 4684/1930, art. 1 ustawy 1918/1942 oraz art. I ustawy 2067 /1952). Przepisy te stanowią w szczególności, że z mocy prawa spadek po zakonniku przechodzi na klasztor, w którym zakonnik został pochowany i w którego rejestrach figuruje, po potrąceniu rezerwy spadkowej przysługującej spadkobiercom zakonnika. Zapisy, darowizny i spadki, które przysługują zakonnikowi po wstąpieniu do klasztoru, należą do klasztoru, a zakonnik zachowuje jedynie 50% prawa użytkowania mienia przekazanego na rzecz klasztoru, natomiast mienie nabyte przez zakonnika po złożeniu ślubów na podstawie innej niż nieodpłatne przysporzenie stanowi jego majątek osobisty, którym zakonnik może rozporządzać, lecz którego nie może przekazać w formie darowizny. Jeżeli zakonnik nie dokona zbycia składników tego majątku, po jego śmierci dziedziczą po nim Główne Kościelne Biuro Finansowe i klasztor w częściach równych. Należy zwrócić uwagę, że zakonnicy klasztorów na górze Athos podlegają jeszcze bardziej szczegółowym przepisom szczególnym (zob. art. 101 regulaminu klasztorów na górze Athos, utrzymanego w mocy przepisami art. 99 ustawy wprowadzającej grecki kodeks cywilny). Mienie nabyte przez zakonnika takiego klasztoru po złożeniu przez niego ślubów przechodzi na klasztor bez względu na datę śmierci zakonnika, a wszelkie rozrządzenia na wypadek śmierci dokonane w testamencie – podobnie jak sam testament – są nieważne;

b) majątku przekazanego państwu greckiemu lub podmiotowi prawa publicznego bądź przekazanego na cele pożytku publicznego w drodze spadku, zapisu lub darowizny (zob. ustawa 4182/2013 o przeznaczeniu spadku na cele pożytku publicznego, spadku bezdziedzicznym i innych kwestiach). Minister Finansów może przyjąć albo odrzucić spadek, chyba że jest to spadek po zmarłym nieposiadającym spadkobierców – wówczas spadku nie można odrzucić. Ponadto przyjmuje się, że w każdym przypadku państwo przyjmuje taki spadek z dobrodziejstwem inwentarza, tj. odpowiada za długi spadkowe jedynie do wartości stanu czynnego spadku.

**2 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego te szczególne zasady mają zastosowanie do powyższych rodzajów aktywów niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia?**

Wspomniane przepisy szczególne mają zastosowanie do dziedziczenia, niezależnie od prawa, które to dziedziczenie reguluje.

**3 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne procedury mające na celu zapewnienie przestrzegania wspomnianych wyżej szczególnych zasad?**

Jeżeli chodzi o przepisy szczególne wskazane w lit. b) odpowiedzi na pytanie nr 1, ustawa 4182/2013 stanowi między innymi, że w przypadku ogłoszenia testamentu lub złożenia testamentu, który ogłoszono za granicą i który zawiera zapis na cele pożytku publicznego bądź na rzecz państwa lub podmiotu prawa publicznego, sekretarz sądu lub organ konsularny w miejscu, w którym nastąpiło ogłoszenie lub złożenie testamentu, oraz sekretarz Sądu Pierwszej Instancji w Atenach, któremu przesłano testament, mają obowiązek przesłać opis protokołu ogłoszenia testamentu do właściwego departamentu Ministerstwa Finansów w ciągu pierwszych 10 dni miesiąca następującego po miesiącu, w którym wpłynął taki testament. Ustawa ta stanowi również, że mieniem zapisanym na cele pożytku publicznego należy rozporządzić w sposób wskazany przez spadkodawcę lub darczyńcę oraz że nie można zmieniać celów pożytku publicznego ani sposobu i zasad zarządu majątkiem, a także poleceń dotyczących rozporządzenia tym majątkiem. W przypadku jakichkolwiek wątpliwości co do woli spadkodawcy lub darczyńcy bądź jakichkolwiek problemów związanych z tą kwestią sprawę rozpatruje właściwy sąd. Tą samą ustawą ustanowiono również rejestr majątku zapisanego na cele pożytku publicznego (krajowy rejestr zapisów), w którym wszystkie takie spadki muszą zostać zarejestrowane.

Ostatnia aktualizacja: 29/08/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w

tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

#### Ograniczenia dotyczące dziedziczenia – przepisy szczególne - Hiszpania

**1 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne zasady nakładające, ze względów gospodarczych, rodzinnych lub społecznych, ograniczenia dotyczące dziedziczenia nieruchomości, niektórych przedsiębiorstw lub innych specjalnych kategorii aktywów znajdujących się w tym państwie członkowskim lub wpływające na ich dziedziczenie?**

a) Aby rzeczy pozostały w tej samej linii rodzinnej, wstępny, który je odziedziczył, z mocy prawa zobowiązany jest je zachować dla krewnych należących do linii, z której te rzeczy pochodzą [art. 811 hiszpańskiego kodeksu cywilnego (*Código Civil*)], zaś małżonek spadkodawcy zobowiązany jest przeznaczyć na rezerwę wszystkie rzeczy, które po nim odziedziczył, jeżeli ponownie wstąpił w związek małżeński lub narodziło mu się kolejne dziecko (art. 968 kodeksu cywilnego). Wstępni dziedziczą z wyłączeniem innych osób te rzeczy, które podarowali swoim dzieciom lub zstępny, jeżeli ci zmarli bezpotomnie (art. 812 kodeksu cywilnego).

b) Nieruchomości położone na terytorium prowincji Vizcaya mogą przypadać tylko niektórym krewnym spadkodawcy (art. 17 ustawy 3/1992); jest to prawo przysługujące wszystkim mieszkańcom prowincji Vizcaya (art. 23 ustawy 3/1992).

c) Aby uchronić przedsiębiorstwo rodzinne przed podziałem ze względów ekonomicznych lub w interesie rodziny, spadkodawca może postanowić, że spadkobiercy, którym to przedsiębiorstwo nie przypadnie, zostaną w odpowiedniej części spłaceni, nawet jeżeli w spadku nie ma na to wystarczających środków, przy czym spłata może nastąpić w późniejszym czasie (art. 1056 zdanie drugie kodeksu cywilnego).

d) W umowie / statucie spółki kapitałowej (*sociedad de capital*) można ustanowić ograniczenie możliwości przenoszenia udziałów/akcji spółki, w tym również ich dziedziczenia po zmarłym wspólniku. Jeżeli takie ograniczenie wprowadzono, spółka powinna wyznaczyć osobę, która te udziały od spadkobiercy albo bezpośrednio od spółki nabędzie [art. 124 hiszpańskiego królewskiego dekreту ustawodawczego 1/2010 o spółkach kapitałowych (Ley de sociedades de capital)].

e) Ze względów ekonomicznych ustanowiono zakaz podziału nieruchomości rolnych pomiędzy spadkobierców poniżej minimalnej normy obszarowej (art. 23 i nast. ustawy 15/1995 o modernizacji gospodarstw rolnych).

f) Ze względów społecznych w ustawodawstwie krajowym i ustawodawstwie wspólnot autonomicznych ustanowiono ograniczenia w zakresie obrotu lokalami socjalnymi.

g) Przepisy prawa regulujące najem i dzierżawę nieruchomości rolnych i miejskich zezwalają określonym spadkobiercom najemcy/dzierżawcy na nabycie jego praw w drodze subrogacji (art. 24 ustawy 49/2003 o dzierżawie rolniczej, art. 16 i art. 33 ustawy 29/1994 o dzierżawie na obszarach miejskich.)

h) Nabywanie nieruchomości położonych w strefach, które ogłosiły ustanowienie ograniczeń w nabywaniu takich nieruchomości przez obcokrajowców, wymaga uzyskania, ze względów bezpieczeństwa narodowego lub suwerenności państwa, zezwolenia władz wojskowych (art. 4, art. 16 i art. 18 ustawy 8/1975 z dnia 12 marca 1975 r. o strefach i instalacjach istotnych dla bezpieczeństwa narodowego oraz art. 46 dekreту królewskiego 689/1978 z dnia 10 lutego 1978 r.).

**2 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego te szczególne zasady mają zastosowanie do powyższych rodzajów aktywów niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia?**

Ograniczenia określone w punktach b), e), f), g) i h) stosuje się do nieruchomości położonych na terytorium Hiszpanii niezależnie od tego, które prawo jest właściwe dla dziedziczenia. Ograniczenie określone w punkcie d) stosuje się, jeżeli dana spółka kapitałowa podlega prawu hiszpańskiemu.

**3 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne procedury mające na celu zapewnienie przestrzegania wspomnianych wyżej szczególnych zasad?**

Nad zgodnością z prawem przeniesienia własności nieruchomości czuwa zarówno notariusz dokumentujący tę czynność, jak i urzędnik, który tę czynność rejestruje. Oczywiście można również wystąpić do sądu o potwierdzenie zgodności czynności z prawem.

Ostatnia aktualizacja: 11/10/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

#### Ograniczenia dotyczące dziedziczenia – przepisy szczególne - Chorwacja

**1 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne zasady nakładające, ze względów gospodarczych, rodzinnych lub społecznych, ograniczenia dotyczące dziedziczenia nieruchomości, niektórych przedsiębiorstw lub innych specjalnych kategorii aktywów znajdujących się w tym państwie członkowskim lub wpływające na ich dziedziczenie?**

W przepisach chorwackich nie ma szczególnych regulacji nakładających, ze względów gospodarczych, rodzinnych lub społecznych, ograniczenia dotyczące dziedziczenia nieruchomości, niektórych przedsiębiorstw ani innych specjalnych kategorii aktywów w tym państwie.

**2 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego te szczególne zasady mają zastosowanie do powyższych rodzajów aktywów niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia?**

Zob. odpowiedź na poprzednie pytanie.

**3 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne procedury mające na celu zapewnienie przestrzegania wspomnianych wyżej szczególnych zasad?**

Zob. odpowiedź na poprzednie pytanie.

Ostatnia aktualizacja: 06/02/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

#### Ograniczenia dotyczące dziedziczenia – przepisy szczególne - Cypr

**1 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne zasady nakładające, ze względów gospodarczych, rodzinnych lub społecznych, ograniczenia dotyczące dziedziczenia nieruchomości, niektórych przedsiębiorstw lub innych specjalnych kategorii aktywów znajdujących się w tym państwie członkowskim lub wpływające na ich dziedziczenie?**

Prawo cypryjskie nie zawiera takich przepisów szczególnych. Istnieją natomiast przepisy zapewniające ochronę spadkobiercom ustawowym, na mocy których spadkodawca nie może rozrzucić w testamentie rezerwę spadkową.

## **2 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego te szczególne zasady mają zastosowanie do powyższych rodzajów aktywów niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia?**

Zobacz odpowiedź na poprzednie pytanie.

W przypadku nieruchomości zastosowanie mają przepisy o testamentach i dziedziczeniu, rozdz. 195 Zbioru praw Cypru, z późniejszymi zmianami.

## **3 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne procedury mające na celu zapewnienie przestrzegania wspomnianych wyżej szczególnych zasad?**

Nie przewidziano szczególnych procedur mających na celu zapewnienie przestrzegania przepisów szczególnych. We wszystkich przypadkach stosowane są takie same procedury.

Ostatnia aktualizacja: 10/02/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

### **Ograniczenia dotyczące dziedziczenia – przepisy szczególne - Luksemburg**

#### **1 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne zasady nakładające, ze względów gospodarczych, rodzinnych lub społecznych, ograniczenia dotyczące dziedziczenie nieruchomości, niektórych przedsiębiorstw lub innych specjalnych kategorii aktywów znajdujących się w tym państwie członkowskim lub wpływające na ich dziedziczenie?**

Tak, prawo luksemburskie przewiduje takie ograniczenia. Dotyczą one rezerwy spadkowej zgodnie z definicją podaną w kodeksie cywilnym (Code civil).

Należy jednak pamiętać, że przepisy te nie nakładają ograniczeń w odniesieniu do określonych rodzajów nieruchomości czy przedsiębiorstw w rozumieniu pytania ani też szczególnych kategorii aktywów, o których mowa w pytaniu. Rezerwa spadkowa nakłada ograniczenia na wyodrębnioną na mocy prawa część masy spadkowej, niezależnie od rodzaju majątku wchodzącego w jej skład.

W art. 913 kodeksu cywilnego określono zasady, zgodnie z którymi rozrządzenia majątkowe na wypadek śmierci nie mogą obejmować więcej niż połowy majątku, jeżeli zmarły pozostawił jedno dziecko, jednej trzeciej, jeżeli pozostawił dwoje dzieci, lub jednej czwartej, jeżeli pozostawił troje lub więcej dzieci. Art. 916 kodeksu cywilnego stanowi, że jeżeli zmarły nie pozostawił zstępnych, rozrządzenia majątkowe na wypadek śmierci lub rozrządzenia dokonywane w drodze czynności prawnych między żyjącymi mogą obejmować cały majątek.

Dodatkowo należy wspomnieć o przepisach zmienionej ustawy z dnia 18 lipca 1983 r. o zachowaniu i ochronie zabytków państwowych (loi modifiée du 18 juillet 1983 concernant la conservation et la protection des sites et monuments nationaux), mimo że ograniczenia te nie wynikają z prawa spadkowego. Nieruchomości, które zostały wpisane do rejestru zgodnie z przepisami tej ustawy, podlegają pewnym ograniczeniom, niezależnie od tego, czy wchodzą w skład przyszłego czy już otwartego spadku. Przykładowo art. 10 akapit pierwszy zdanie pierwsze tej ustawy stanowi, że nie można zburzyć ani przenieść nieruchomości wpisanej do rejestru, zmienić jej przeznaczenia ani przeprowadzić prac remontowych, naprawczych ani modernizacyjnych bez zgody właściwego ministra. Ponadto art. 15 akapit pierwszy tej ustawy stanowi, że bez specjalnej zgody właściwego ministra nie można rozbudować nieruchomości wpisanej do rejestru.

#### **2 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego te szczególne zasady mają zastosowanie do powyższych rodzajów aktywów niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia?**

Doktryna prawna jest podzielona w kwestii tego, czy instytucja rezerwy spadkowej wchodzi w zakres międzynarodowego porządku publicznego i czy w związku z tym musi być przestrzegana niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia.

#### **3 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne procedury mające na celu zapewnienie przestrzegania wspomnianych wyżej szczególnych zasad?**

Tak, dotyczą one rezerwy spadkowej. Jeżeli rozrządzenia majątkowe między żyjącymi lub na wypadek śmierci przekraczają część rozporządzalną, mogą zostać ograniczone do tej części po otwarciu spadku. W art. 920 i nast. kodeksu cywilnego ustanowiono procedurę obniżania wielkości rozrządzeń między żyjącymi i na wypadek śmierci, która ma zastosowanie w tego rodzaju sytuacjach.

Ostatnia aktualizacja: 03/11/2020

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

### **Ograniczenia dotyczące dziedziczenia – przepisy szczególne - Węgry**

#### **1 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne zasady nakładające, ze względów gospodarczych, rodzinnych lub społecznych, ograniczenia dotyczące dziedziczenie nieruchomości, niektórych przedsiębiorstw lub innych specjalnych kategorii aktywów znajdujących się w tym państwie członkowskim lub wpływające na ich dziedziczenie?**

##### **1) Grunty rolne i leśne**

###### *1.1. Przepisy ogólne*

Zgodnie z prawem węgierskim nabycie własności gruntów rolnych i leśnych podlega rygorystycznym przepisom. Ograniczenia te dotyczą również nabycia w drodze dziedziczenia, bez względu na to, czy spadkobiercą jest obywatel Węgier, obywatel innego państwa członkowskiego czy też inny cudzoziemiec.

Ograniczenia przewidziano w następujących dwóch ustawach:

w ustawie CXXII z 2013 r. o obrocie gruntami rolnymi i leśnymi (a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény) (dalej: ustawa o obrocie gruntami) oraz

w ustawie CCXII z 2013 r. określającej różne przepisy i środki przejściowe dotyczące ustawy CXXII z 2013 r. o obrocie gruntami rolnymi i leśnymi (a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvényrel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény) (dalej: ustawa z 2013 r. o środkach przejściowych).

Przepisy te są bardzo złożone; poniżej przedstawiono podsumowanie głównych zasad, które mają zastosowanie do dziedziczenia.

###### *1.2. Nieruchomości objęte zakresem rzeczowym ograniczeń*

Ograniczenia prawne dotyczą nabywania „gruntów rolnych i leśnych”. Zgodnie z § 5 ust. 17 ustawy o obrocie gruntami pojęcie „gruntów rolnych i leśnych” (zwanych dalej „użytkami rolnymi”) obejmuje:

wszelkie działki, które wpisano do rejestru nieruchomości do użytkowania w ramach jednego z następujących przeznaczeń: grunty uprawne, winnice, sady, ogrody, łąki, pastwiska (użytki zielone), szuwary, lasy i tereny zalesione (bez względu na to, czy grunty znajdują się na obszarach miejskich czy peryferyjnych) oraz

działki zarejestrowane jako wyłączone z produkcji rolnej i wpisane do rejestru nieruchomości jako: „obszary zarejestrowane jako tereny leśne w krajowej bazie danych leśniczych”.

### 1.3. Ograniczenia dotyczące nabywania własności w drodze dziedziczenia

W ustawie o obrocie gruntami dziedziczenie ustawowe i testamentowe traktuje się odmiennie w odniesieniu do nabywania własności użytków rolnych. Ograniczenia opisane w ustawie mają zastosowanie wyłącznie do dziedziczenia testamentowego i nie dotyczą nabywania użytków rolnych w drodze dziedziczenia ustawowego.

W rozumieniu § 8 ust. 1 ustawy z 2013 r. o środkach przejściowych przypadek, w którym spadkobierca testamentowy może stać się spadkobiercą ustawowym – w braku testamentu i pod warunkiem że pozostali spadkobiercy zostali wyłączeni od dziedziczenia – również uznaje się za nabycie własności w drodze dziedziczenia ustawowego do celów stosowania ograniczeń dotyczących nabywania własności.

#### 1.3.1. Zasady dotyczące nabywania własności w drodze dziedziczenia testamentowego

##### a) Wymagane zezwolenie organu publicznego

Jeżeli spadkodawca rozrządził własnością użytków rolnych w testamencie w ten sposób, że prawo własności do tych gruntów nabywa spadkobierca wskazany w testamencie, konieczne jest uzyskanie zgody organu publicznego (rolniczego organu administracji) w formie zezwolenia (§ 34 ustawy o obrocie gruntami). W toku procedury dotyczącej wydania zezwolenia rolniczy organ administracji upewnia się, czy: spadkobierca jest uprawniony do nabycia spadku oraz testament nie spowoduje naruszenia lub obejścia ograniczeń dotyczących nabywania własności.

##### b) Ograniczenia dotyczące nabywania użytków rolnych

W ustawie o obrocie gruntami poszczególne kategorie podmiotów prawnych są traktowane odmiennie, jeżeli chodzi o możliwość nabycia przez nie użytków rolnych. W tym kontekście należy wymienić następujące kategorie osób:

##### (i) podmioty prawne, które w żadnym wypadku nie mogą nabyć własności użytków rolnych

Należą do nich:

osoby fizyczne będące cudzoziemcami (w zakres tej definicji nie wchodzi obywatele państw członkowskich);  
państwa trzecie (w tym ich jednostki administracyjne, samorządy terytorialne oraz wszelkie organy państwowe);  
krajowe lub zagraniczne osoby prawne (z kilkoma wyjątkami).

Wyjątek: zakaz nabywania użytków rolnych przez osoby prawne w drodze rozrządzenia majątkiem na wypadek śmierci nie dotyczy zarejestrowanych związków wyznaniowych (lub kościelnych osób prawnych (*belső egyházi jogi személy*)).

##### (ii) osoby objęte definicją pojęcia „rolnika”

Definicja „rolnika” znajduje się w § 5 ust. 7 ustawy o obrocie gruntami. W jej zakres wchodzi osoby fizyczne, które są obywatelami Węgier lub innego państwa członkowskiego i które zostały wpisane przez właściwe organy do prowadzonego w tym celu rejestru urzędowego. Wpis do tego rejestru wymaga spełnienia warunków określonych w przepisach prawa (tj. posiadania kwalifikacji rolniczych lub leśniczych, prowadzenia zarejestrowanej działalności rolnej lub leśnej i uzyskiwanie dochodu z tej działalności itd.).

W przypadku tej kategorii osób maksymalna powierzchnia użytków rolnych, które może posiadać jedna taka osoba (*földszerezési maximum*), wynosi 300 hektarów; do tej powierzchni wlicza się zarówno grunty, które osoba posiadała już wcześniej, jak i grunty, w odniesieniu do których osoba ta wykonuje już prawo użytkowania (§ 16 ust. 1 ustawy o obrocie gruntami).

##### (iii) osoby fizyczne niebędące „rolnikami”, które są obywatelami Węgier lub innego państwa członkowskiego

Osoby należące do tej kategorii mogą nabyć własność użytków rolnych, o ile powierzchnia użytków rolnych będących w ich posiadaniu wraz z powierzchnią użytków rolnych, które chcą nabyć, nie przekracza jednego hektara (§ 10 ust. 2 ustawy o obrocie gruntami).

Wyjątek: wspomniane ograniczenie nie ma zastosowania do przeniesienia własności pomiędzy osobami bliskimi. W takich przypadkach również ma jednak zastosowanie ograniczenie powierzchni do 300 hektarów (§ 10 ust. 3 i § 16 ust. 1 ustawy o obrocie gruntami).

Do celów wspomnianych powyżej przepisów za „obywateli państwa członkowskiego” uważa się następujące osoby (§ 5 ust. 24 ustawy o obrocie gruntami):

obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej (innego niż Węgry);

obywatela państwa będącego stroną Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym;

obywatela innego państwa, który jest traktowany w taki sam sposób jak obywatele wskazani powyżej na mocy umowy międzynarodowej.

#### 1.3.2. Nabycie własności w drodze dziedziczenia ustawowego

Ograniczenia wskazane w pkt 1.3.1 nie mają zastosowania do nabycia użytków rolnych w drodze dziedziczenia ustawowego. W związku z tym osoba, która nie mogłaby nabyć prawa własności użytków rolnych na Węgrzech w drodze dziedziczenia testamentowego (ani przeniesienia własności między osobami żyjącymi), np. osoba niebędąca obywatelem państwa członkowskiego, może nabyć taką własność w drodze dziedziczenia ustawowego.

## 2) Broń palna i amunicja

### 2.1. Przepisy ogólne

Zgodnie z prawem węgierskim broń palną i amunicję może nabyć jedynie osoba posiadająca licencję na broń. Przepisy dotyczące posiadania broni palnej zawierają następujące akty prawne:

ustawa XXIV z 2004 r. o broni palnej i amunicji (a lőfegyverekről és löszerekről szóló 2004. évi XXIV. törvény) (dalej: ustawa o broni palnej);

rozporządzenie rządu nr 253/2004 z dnia 31 sierpnia 2004 r. w sprawie broni palnej i amunicji (a fegyverekről és löszerekről szóló 253/2004.Korm. rendelet) (dalej: rozporządzenie w sprawie broni palnej i amunicji);

rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych nr 49/2004 z dnia 31 sierpnia 2004 r. w sprawie strzelnic, przechowywania broni palnej i amunicji przez organy publiczne oraz wiedzy teoretycznej i umiejętności wymaganych do posiadania broni palnej (a lőterekről, a lőfegyverek, löszerek hatósági tárolásáról, a fegyvertartáshoz szükséges elméleti és jártassági követelményekről szóló 49/2004.BM rendelet);

zarządzenie Komendanta Głównego Policji Krajowej nr 2/2016 z dnia 7 stycznia 2016 r. w sprawie zasad przechowywania broni palnej przez organy publiczne, sprzedaży broni palnej, jej zbywania, pozbawiania cech użytkowych, nieodpłatnego zdawania i niszczenia (a lőfegyverek hatósági tárolásának, értékesítésének, elidegenítésének, hatástalanításának, érték nélküli leadásának, megsemmisítésének szabályairól szóló 2/2006. ORFK utasítás).

### 2.2. Mienie objęte zakresem rzeczowym ograniczeń

Ograniczenia ustawowe dotyczą nabywania „broni palnej i amunicji”. W rozumieniu § 2 ust. 16 i 22 ustawy o broni palnej:

*broń palna* oznacza każdą przenośną broń palną lub broń pneumatyczną, która miota pociski zbudowane z ciała stałego z energią kinetyczną przekraczającą 7,5 dżuli;

*amunicja* oznacza każdy nabój złożony z pocisku, ładunku miotającego i zapłonika oraz scalony w pojedynczej obudowie.

### 2.3. Ograniczenia dotyczące dziedziczenia broni

Zgodnie z § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych nr 49/2004 z dnia 31 sierpnia 2004 r. w razie śmierci posiadacza licencji na broń palną spadkobierca może złożyć wniosek – po poświadczeniu autentyczności testamentu:

o sprzedaż broni palnej lub amunicji przez uprawnionego sprzedawcę broni,  
o zbycie broni palnej lub amunicji na rzecz osoby lub organizacji, która posiada zezwolenie na jej nabycie,  
o pozbawienie broni palnej lub amunicji cech użytkowych lub jej zniszczenie bądź  
o nieodpłatne zdanie broni palnej lub amunicji.

Jeżeli spadkobierca nie złoży żadnego ze wskazanych powyżej wniosków, policja może zniszczyć przechowywaną broń palną lub amunicję bądź wydać ją uprawnionemu sprzedawcy broni celem sprzedaży po dokonaniu wyceny przez specjalistę. Kwotę uzyskaną ze sprzedaży broni lub amunicji wypłaca się właścicielowi po potrąceniu wszelkich poniesionych kosztów.

### **2 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego te szczególne zasady mają zastosowanie do powyższych rodzajów aktywów niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia?**

Tak (w odniesieniu do obu opisanych powyżej rodzajów mienia).

Jeżeli chodzi o grunty rolne i leśne (użytki rolne), w preambule samej ustawy (o obrocie gruntami) wskazano względy gospodarcze, związane z polityką rodzinną i społeczne (np. zdolność wsi do utrzymania poziomów zaludnienia, poprawa struktury wiekowej lokalnej populacji wiejskiej, poprawa sytuacji w zakresie zatrudnienia na obszarach wiejskich, zapewnienie ciągłości funkcjonowania małych gospodarstw rolnych itd.), które wyraźnie wskazują na intencję ustawodawcy, tj. aby ograniczenia określone w ustawie o obrocie gruntami były stosowane w każdym przypadku, bez względu na to, które prawo krajowe jest prawem mającym zastosowanie do dziedziczenia.

### **3 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne procedury mające na celu zapewnienie przestrzegania wspomnianych wyżej szczególnych zasad?**

#### **1) Grunty rolne i leśne**

Tak.

Jeżeli w toku postępowania spadkowego notariusz prowadzący to postępowanie dowie się, że w skład masy spadkowej wchodzi grunty rolne lub leśne (użytki rolne), a spadkodawca rozrządził takimi gruntami w swoim testamencie, notariusz przesyła testament do rolniczego organu administracji właściwego dla miejsca położenia gruntów. Organ ten wydaje oficjalną zgodę na nabycie własności użytków rolnych (§ 34 ustawy o obrocie gruntami). W takich przypadkach notariusz zawiesza postępowanie spadkowe do czasu podjęcia decyzji przez rolniczy organ administracji (§ 71 ust. 2 lit. d) ustawy XXXVIII z 2010 r. o postępowaniu spadkowym).

W toku procedury dotyczącej wydania zezwolenia rolniczy organ administracji upewnia się, czy:

spadkobierca jest uprawniony do nabycia spadku oraz

testament nie spowoduje naruszenia lub obejścia ograniczeń dotyczących nabywania własności.

Rolniczy organ administracji powiadamia o zgodzie również notariusza. Jeżeli rolniczy organ administracji odmówi udzielenia zgody na nabycie własności gruntów przez spadkobiercę, odnośne postanowienie testamentu zostaje uznane za nieważne (§ 34 ustawy o obrocie gruntami). Wówczas zgodnie z prawem odnośne postanowienie testamentu będzie nieskuteczne, co musi uwzględnić notariusz, w związku z czym nie będzie możliwe stwierdzenie nabycia danej części spadku (tj. użytków rolnych) przez spadkobiercę testamentowego (§ 71 ust. 6 ustawy XXXVIII z 2010 r. o postępowaniu spadkowym). Obowiązki rolniczego organu administracji pełnią urzędy komitatowe.

#### **2) Broń palna i amunicja**

Tak.

§ 13 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych nr 49/2004 z dnia 31 sierpnia 2004 r. stanowi, że w przypadku śmierci osoby posiadającej licencję na broń palną wszelka taka broń i amunicja muszą zostać bezzwłocznie zgłoszone policji przez osobę, która jest w ich posiadaniu. Osoba taka musi również zabezpieczyć broń i amunicję do czasu przyjazdu policji. Policja zajmuje i przyjmuje na przechowanie zgłoszoną broń palną i amunicję oraz sporządza stosowny protokół.

Zgodnie z rozdziałem III zarządzenia Komendanta Głównego Policji Krajowej nr 2/2016 z dnia 7 stycznia 2016 r. policja – po zajęciu broni palnej i amunicji – podejmuje następujące czynności:

zawiadamia na piśmie urzędnika jednostki samorządu terytorialnego właściwego dla miejsca zamieszkania zmarłego posiadacza licencji, który sporządził urzędowy spis inwentarza spadku, że broń palna i amunicja są przechowywane przez organ publiczny;

jednocześnie wnosi o wpisanie broni palnej i amunicji do spisu inwentarza spadku

a także zwraca się o podanie informacji, na których podstawie notariusz będzie mógł wszcząć postępowanie spadkowe.

Policja zawiadamia na piśmie notariusza prowadzącego postępowanie spadkowe o miejscu, w którym znajduje się broń palna i amunicja, oraz występuje o otrzymanie poświadczenia autentyczności testamentu po zakończeniu postępowania spadkowego.

Po zakończeniu postępowania spadkowego notariusz przesyła policji poświadczenie autentyczności testamentu. Na podstawie poświadczenia autentyczności testamentu policja zawiadamia spadkobiercę, że w ciągu 180 dni może on złożyć wniosek o sprzedaż broni palnej i amunicji przez uprawnionego sprzedawcę broni lub o zbycie broni palnej i amunicji na rzecz osoby lub organizacji, która ma zezwolenie na ich nabycie, bądź o pozbawienie broni palnej i amunicji cech użytkowych, ich zniszczenie lub nieodpłatne zdanie.

Jeżeli spadkobierca nie złoży żadnego ze wskazanych powyżej wniosków w wyznaczonym terminie, policja może zniszczyć przechowywaną broń palną lub amunicję bądź wydać je uprawnionemu sprzedawcy broni celem sprzedaży po dokonaniu wyceny przez specjalistę. Kwotę uzyskaną ze sprzedaży broni palnej lub amunicji wypłaca się właścicielowi po potrąceniu wszystkich poniesionych kosztów (§ 13 i 14 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych nr 49/2004 z dnia 31 sierpnia 2004 r.).

Ostatnia aktualizacja: 02/09/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

### **Ograniczenia dotyczące dziedziczenia – przepisy szczególne - Niderlandy**

#### **1 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne zasady nakładające, ze względów gospodarczych, rodzinnych lub społecznych, ograniczenia dotyczące dziedziczenie nieruchomości, niektórych przedsiębiorstw lub innych specjalnych kategorii aktywów znajdujących się w tym państwie członkowskim lub wpływające na ich dziedziczenie?**

W Niderlandach nie ma specjalnych kategorii aktywów, o których mowa w art. 30 unijnego rozporządzenia spadkowego. Nie wszystkie aktywa są jednak swobodnie zbywalne i przenoszalne.

#### **2 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego te szczególne zasady mają zastosowanie do powyższych rodzajów aktywów niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia?**

Nie dotyczy Niderlandów.



### 3 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne procedury mające na celu zapewnienie przestrzegania wspomnianych wyżej szczególnych zasad?

Nie dotyczy Niderlandów.

Ostatnia aktualizacja: 06/02/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

#### Ograniczenia dotyczące dziedziczenia – przepisy szczególne - Austria

##### 1 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne zasady nakładające, ze względu gospodarczych, rodzinnych lub społecznych, ograniczenia dotyczące dziedziczenie nieruchomości, niektórych przedsiębiorstw lub innych specjalnych kategorii aktywów znajdujących się w tym państwie członkowskim lub wpływające na ich dziedziczenie?

Ustawy o gospodarce nieruchomościami (Grundverkehrsgesetze) poszczególnych krajów związkowych mogą przewidywać ograniczenia w stosowaniu umowy zawartej między rządem federalnym a krajami związkowymi na mocy art. 15a federalnej ustawy konstytucyjnej (Bundesverfassungsgesetz) o przepisach prawa cywilnego w zakresie obrotu działkami budowlanymi [Dziennik Urzędowy (BGBl.) nr 260/1993, w brzmieniu zmienionym przez Dziennik Urzędowy I (BGBl. I) nr 1/2017, dokument dostępny pod adresem: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10001259>].

Zgodnie z przepisami § 14 ustawy o nieruchomościach mieszkalnych z 2002 r. (Wohnungseigentumsgesetz) w razie śmierci jednego ze współwłaścicieli w przypadku współwłasności dwóch osób fizycznych (*Eigentümerpartnerschaft*) zastosowanie ma specjalna zasada: własność udziału zmarłego w udziale minimalnym (*Mindestanteil*) i wspólnej nieruchomości mieszkalnej przechodzi z mocy prawa bezpośrednio na pozostającego przy życiu współwłaściciela. Pozostający przy życiu współwłaściciel może jednak zrzec się prawa do przeniesienia własności (BGBl. I nr 70/2002, w brzmieniu zmienionym przez BGBl. I nr 87/2015, dokument dostępny pod adresem: <http://www.ris.bka.gv.at/>).

##### 2 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego te szczególne zasady mają zastosowanie do powyższych rodzajów aktywów niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia?

Wskazany powyżej przepis § 14 ustawy o nieruchomościach mieszkalnych z 2002 r., który dotyczy współwłasności z zastrzeżeniem przejścia prawa na pozostającego przy życiu współwłaściciela, stanowi jedno z wyłączeń określonych w art. 1 ust. 2 lit. g) rozporządzenia UE dotyczącego dziedziczenia.

##### 3 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne procedury mające na celu zapewnienie przestrzegania wspomnianych wyżej szczególnych zasad?

Aby zapewnić przestrzeganie przepisów, o których mowa w § 14 ustawy z 2002 r. o nieruchomościach mieszkalnych, w ust. 7 tego paragrafu przewidziano, że jeżeli postępowanie spadkowe prowadzone jest za granicą, obowiązki i uprawnienia należące zasadniczo do (austriackiego) sądu spadku (Verlassenschaftsgericht) zostaną przeniesione na właściwy austriacki sąd wieczystoksięgowy (Grundbuchsgericht).

Ostatnia aktualizacja: 05/06/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

#### Ograniczenia dotyczące dziedziczenia – przepisy szczególne - Polska

##### 1 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne zasady nakładające, ze względu gospodarczych, rodzinnych lub społecznych, ograniczenia dotyczące dziedziczenie nieruchomości, niektórych przedsiębiorstw lub innych specjalnych kategorii aktywów znajdujących się w tym państwie członkowskim lub wpływające na ich dziedziczenie?

NIE

##### 2 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego te szczególne zasady mają zastosowanie do powyższych rodzajów aktywów niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia?

Zgodnie z art. 7. Ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. Prawo prywatne międzynarodowe (Dz.U. z 2015 r. poz. 1792): *Prawa obcego nie stosuje się, jeżeli jego stosowanie miałyby skutki sprzeczne z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej.*

##### 3 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne procedury mające na celu zapewnienie przestrzegania wspomnianych wyżej szczególnych zasad?

NIE

Ostatnia aktualizacja: 07/11/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji

językowej [pt](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

#### Ograniczenia dotyczące dziedziczenia – przepisy szczególne - Portugalia

##### 1 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne zasady nakładające, ze względu gospodarczych, rodzinnych lub społecznych, ograniczenia dotyczące dziedziczenie nieruchomości, niektórych przedsiębiorstw lub innych specjalnych kategorii aktywów znajdujących się w tym państwie członkowskim lub wpływające na ich dziedziczenie?

Tak, istnieją przepisy nakładające ograniczenia na dziedziczenie lub wpływające na nie w zakresie określonych rodzajów mienia.

W KODEKSIE CYWILNYM

Zgodnie z art. 1476 ust. 1 lit. a) i art. 1485 kodeksu cywilnego (Código Civil) prawo użytkowania (*usufruto*), używania (*uso*) i mieszkania (*habitação*) są prawami rzeczowymi, które z mocy prawa wygasają z chwilą śmierci uprawnionego.

Art. 2103-A i 2103-B kodeksu cywilnego dotyczą dziedziczenia ustawowego: w chwili działu spadku pozostający przy życiu małżonek ma pierwszeństwo w odniesieniu do prawa do zamieszkiwania we wspólnym domu małżonków i korzystania z jego wyposażenia, z zastrzeżeniem pewnych warunków określonych w kodeksie.

Zaktualizowana wersja kodeksu cywilnego jest dostępna w języku portugalskim pod adresem:

[http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei\\_mostra\\_articulado.php?nid=775&tabela=leis&so\\_miolo=&](http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=775&tabela=leis&so_miolo=&)

W KODEKSIE SPÓŁEK HANDLOWYCH

Art. 184 kodeksu spółek handlowych (Código das Sociedades Comerciais) stanowi, że w przypadku śmierci jednego ze wspólników spółki jawnej pozostali wspólnicy lub spółka muszą spłacić – o ile umowa spółki nie stanowi inaczej – udział odziedziczony przez spadkobiercę, któremu przypadają prawa zmarłego, chyba że postanowią rozwiązać spółkę i powiadomią o tym spadkobiercę w terminie 90 dni od dnia powzięcia wiadomości o śmierci wspólnika. Wspólnicy pozostający przy życiu mogą jednak w dalszym ciągu prowadzić działalność spółki wraz ze spadkobiercą zmarłego, o ile spadkobierca wyrazi na to wyraźną zgodę.

Zgodnie z art. 225 kodeksu spółek handlowych w umowie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością można wyłączyć lub ograniczyć możliwość wstąpienia spadkobierców w miejsce zmarłego wspólnika.

Jeżeli wskutek takiej umowy udział zmarłego wspólnika nie zostaje przeniesiony na jego spadkobierców, spółka musi umorzyć ten udział, nabyć go lub doprowadzić do jego nabycia przez wspólnika lub osobę trzecią; jeżeli w ciągu 90 dni od dnia powzięcia wiadomości o śmierci wspólnika przez któregokolwiek z członków zarządu spółki nie podjęto żadnej z tych czynności, udział uznaje się za przeniesiony.

Zgodnie z art. 469 i 475 kodeksu spółek handlowych mechanizm ten stosuje się również w razie śmierci wspólnika spółki komandytowej.

Art. 252 ust. 4 kodeksu spółek handlowych stanowi, że zarząd spółką z ograniczoną odpowiedzialnością nie podlega dziedziczeniu, nawet jeżeli dziedziczony jest udział w spółce.

Zaktualizowana wersja kodeksu spółek handlowych jest dostępna w języku portugalskim pod adresem:

[http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei\\_mostra\\_articulado.php?nid=524&tabela=leis&so\\_miolo=&](http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=524&tabela=leis&so_miolo=&)

RAMY PRAWNE DOTYCZĄCE BRONI PALNEJ I AMUNICJI

Zgodnie z art. 37 ram prawnych dotyczących broni palnej i amunicji (Regime Jurídico das Armas e Munições) zatwierdzonych ustawą nr 5/2006 z dnia 23 lutego 2006 r. nabycie zarejestrowanej broni palnej przez dziedziczenie jest możliwe wyłącznie za zgodą Komendanta Głównego PSP (Policia de Segurança Pública – Policja ds. Bezpieczeństwa Publicznego), którą można uzyskać na mocy tego przepisu.

Ramy prawne dotyczące broni palnej i amunicji zatwierdzone ustawą nr 5/2006 z dnia 23 lutego 2006 r. są dostępne w języku portugalskim pod adresem:

[http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei\\_mostra\\_articulado.php?nid=692&tabela=leis&so\\_miolo=](http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=692&tabela=leis&so_miolo=)

## **2 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego te szczególne zasady mają zastosowanie do powyższych rodzajów aktywów niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia?**

Tak, jeżeli dotyczy to wygaśnięcia wskutek śmierci prawa użytkowania oraz prawa używania i mieszkania oraz jeżeli zastosowanie mają wskazane powyżej przepisy kodeksu spółek handlowych i ramy prawne dotyczące broni palnej i amunicji.

Wynika to również z przepisów art. 1 ust. 2 lit. h), k) i l) rozporządzenia nr 650/2012.

W przypadku dziedziczenia ustawowego, o którym mowa w art. 2103-A i 2103-B kodeksu cywilnego, przepisy takie nie mają zastosowania.

Powyższa odpowiedź pozostaje jednak bez uszczerbku dla odmiennej wykładni sądów.

## **3 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne procedury mające na celu zapewnienie przestrzegania wspomnianych wyżej szczególnych zasad?**

W przypadku otwarcia spadku zastosowanie mają przepisy kodeksu cywilnego, na podstawie których powierza się uprawnienia do zarządzania spadkiem i które mogą zapewnić przestrzeganie wskazanych powyżej przepisów szczególnych.

W kodeksie cywilnym określono następujące procedury i zasady:

jeżeli spadek nie został jeszcze objęty, tj. nastąpiło otwarcie spadku, ale nie został on jeszcze przyjęty przez spadkobiercę ani nie przypadł Skarbowi Państwa, następcy prawni (art. 2047) lub kurator nieobjętego spadku (art. 2048) mogą podjąć czynności w celu zapewnienia zarządu masą spadkową, jeżeli opóźnienie w podjęciu takich czynności mogłoby wywołać szkodę;

po przyjęciu spadku przez spadkobiercę zarząd masą spadkową przechodzi na zarządcę spadku (art. 2079 i 2087);

zarządca spadku może wezwać spadkobierców lub osoby trzecie do wydania mienia, które ma zostać objęte zarządem, oraz może wytoczyć przeciwko nim powództwo posesoryjne lub powództwo o eksmisję, aby utrzymać lub przywrócić posiadanie rzeczy objętych zarządem (art. 2088);

zarządca spadku może odzyskać należne długi spadkowe, jeżeli istnieje ryzyko opóźnienia w ich spłacie lub jeżeli spłata jest dokonywana dobrowolnie (art. 2089);

ponadto spadkobierca może wytoczyć przed sąd powództwo o wydanie spadku, aby uzyskać stwierdzenie nabycia spadku i odzyskać całość lub część masy spadkowej od osób, które weszły w jej posiadanie jako spadkobiercy lub na podstawie innego tytułu prawnego bądź bezpodstawnie (art. 2075).

### **Uwaga!**

Informacje przedstawione w niniejszym zestawieniu nie są wyczerpujące ani wiążące dla punktu kontaktowego, sądów ani innych podmiotów i organów.

Chociaż zestawienia informacji na tej stronie są regularnie aktualizowane, mogą nie uwzględniać wszystkich zmian w prawie, w związku z czym nie mogą w żadnym wypadku zastąpić zapoznania się z obowiązującymi aktami prawnymi.

Ostatnia aktualizacja: 19/09/2022

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

## **Ograniczenia dotyczące dziedziczenia – przepisy szczególne - Rumunia**

### **1 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne zasady nakładające, ze względu gospodarczych, rodzinnych lub społecznych, ograniczenia dotyczące dziedziczenie nieruchomości, niektórych przedsiębiorstw lub innych specjalnych kategorii aktywów znajdujących się w tym państwie członkowskim lub wpływające na ich dziedziczenie?**

Tak.

Prawo rumuńskie zawiera przepisy szczególne dotyczące nabywania prawa własności gruntów położonych na terytorium Rumunii.

Przykładowo zgodnie z konstytucją rumuńską i właściwym ustawodawstwem w tej dziedzinie cudzoziemcy i bezpaństwowcy mogą nabyć prawo własności prywatnej gruntów jedynie na warunkach wynikających z przystąpienia Rumunii do Unii Europejskiej oraz z innych umów międzynarodowych, których Rumunia jest stroną, na zasadzie wzajemności i na warunkach określonych w przepisach, albo w drodze dziedziczenia ustawowego. Osoby takie nie mogą nabywać prawa własności gruntów w drodze dziedziczenia testamentowego.

Ponadto istnieją również szczególne przepisy regulacyjne, którym podlegają niektóre kategorie rzeczy. Mają one zastosowanie bez względu na obywatelstwo spadkobiercy, zarówno w przypadku dziedziczenia ustawowego, jak i testamentowego. Przykładowo, zgodnie z prawem cywilnym, prawa autorskie podlegają przeniesieniu w wyniku dziedziczenia przez okres 70 lat, bez względu na to, kiedy zgodnie z prawem opublikowano utwór.

## **2 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego te szczególne zasady mają zastosowanie do powyższych rodzajów aktywów niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia?**

Tak.

## **3 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne procedury mające na celu zapewnienie przestrzegania wspomnianych wyżej szczególnych zasad?**

Zakaz jest wyraźnie przewidziany w prawie.

Ostatnia aktualizacja: 01/08/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

### **Ograniczenia dotyczące dziedziczenia – przepisy szczególne - Słowenia**

#### **1 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne zasady nakładające, ze względów gospodarczych, rodzinnych lub społecznych, ograniczenia dotyczące dziedziczenia nieruchomości, niektórych przedsiębiorstw lub innych specjalnych kategorii aktywów znajdujących się w tym państwie członkowskim lub wpływające na ich dziedziczenie?**

W ustawie o denacjonalizacji (Zakon o denacionalizaciji) przewidziano szczególne zasady dotyczące **dziedziczenia sprywatyzowanych składników majątku**. Zasady te stosuje się wówczas, gdy sąd przeprowadził postępowanie spadkowe, ale nie pochylił się w nim nad kwestią składników majątku będących przedmiotem prywatyzacji ani nie wydał postanowienia w ich sprawie. Wówczas sąd może – na wniosek „następcy prawnego” – przeprowadzić specjalne nowe postępowanie spadkowe dotyczące sprywatyzowanych składników majątku. Decyzję o prywatyzacji wydaje się na rzecz osoby, do której należały składniki majątku w chwili ich nacjonalizacji.

Dziedziczenie **majątku przedsiębiorstwa** regulują zasady szczególne. Dotyczą one przeniesienia składników majątku, z których korzystała zmarła osoba fizyczna prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą do celów działalności zarobkowej, lub przeniesienia własności udziałów/akcji w spółce osobowej lub kapitałowej na następcę prawnego lub następców prawnych. Ustawa o dziedziczeniu (Zakon o dedovanju) nie zawiera żadnych przepisów szczególnych regulujących te kwestie. Zgodnie z ustawą o dziedziczeniu z chwilą śmierci spadkodawcy tworzy się wspólnota spadkowa, która funkcjonuje do chwili działu spadku, a więc wspólnie zarządza przedsiębiorstwem. Jeżeli w skład masy spadkowej wchodzi przedsiębiorstwo, możliwe są następujące scenariusze: jeżeli spadkobierca powołany do spadku w testamencie nie chce dalej prowadzić przedsiębiorstwa, wszyscy spadkobiercy muszą zgodzić się na inne rozwiązanie. Jeżeli spadkodawca sporządził testament, w którym nie powołał spadkobiercy, lub w ogóle nie sporządził testamentu, spadkobiercy muszą uzgodnić kwestię dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa. Spadkobiercy mogą postanowić, że żaden z nich nie będzie prowadził przedsiębiorstwa jako osoba fizyczna prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą, w wyniku czego działalność przedsiębiorstwa zostanie zawieszona lub przedsiębiorstwo zostanie sprzedane. Mogą również postanowić, że przedsiębiorstwo będzie prowadził jeden z nich jako osoba fizyczna prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą lub że będą je prowadzić wszyscy spadkobiercy bądź niektórzy z nich. Jeżeli przedsiębiorstwo będzie prowadzić więcej niż jedna osoba, zostanie ono przekształcone w jeden z rodzajów spółek.

Spółka jawna (*družba z neomejeno odgovornostjo*) ulega rozwiązaniu z chwilą śmierci jednego ze współników, chyba że umowa spółki stanowi inaczej. Udział zmarłego w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością podlega dziedziczeniu. W sytuacji, gdy spadek przypada wielu spadkobiercom, udział staje się majątkiem wspólnym wspólnoty spadkowej. Wspólnota spadkowa musi wspólnie zarządzać masą spadkową do czasu działu spadku. Przy działu spadku możliwe są dwie sytuacje: udział w spółce należy do wspólnoty spadkowej, której członkowie uzgadniają między sobą podział udziału na równe lub nierówne części, bądź zostaje podzielony w drodze umowy, chyba że w akcie założycielskim przewidziano inne zasady. W przypadku podziału udziału na podstawie dawnego udziału ustanawia się nowe udziały.

Akcje w spółce akcyjnej podlegają dziedziczeniu. W sytuacji, gdy spadek przypada wielu spadkobiercom, akcje stają się majątkiem wspólnym wspólnoty spadkowej. Spadkobiercy wchodzący w skład wspólnoty majątkowej wspólnie zarządzają akcjami i nimi dysponują.

W **ustawie o dziedziczeniu gospodarstw rolnych** (Zakon o dedovanju kmetijskih gospodarstev) przewidziano szczególne zasady dotyczące dziedziczenia gospodarstw rolnych.

Nadrzędnym celem tych zasad jest zapobieganie podziałowi gospodarstwa w przypadku dziedziczenia. Na założeniu tym opierają się dalsze przepisy ustawy. Co do zasady gospodarstwo może odziedziczyć wyłącznie jeden spadkobierca, o ile spełni dodatkowe warunki. Jeżeli spadkodawca był wyłącznym właścicielem chronionego gospodarstwa rolnego, gospodarstwo dziedziczy ten spadkobierca, który chce prowadzić gospodarstwo i został zgodnie wybrany przez wszystkich spadkobierców. Jeżeli spadkobiercy nie mogą osiągnąć porozumienia, pierwszeństwo nad pozostałymi ma ten spadkobierca, który udowodni swoją chęć prowadzenia gospodarstwa, np. poprzez ukończenie szkolenia z zakresu rolnictwa lub przystąpienie do takiego szkolenia. Na tych samych warunkach pierwszeństwo nad zstępnymi spadkodawcy ma małżonek zmarłego. Jeżeli chronione gospodarstwo rolne należało do majątku wspólnego spadkodawcy i jego pozostałego przy życiu małżonka lub do majątku osobistego jednego z nich bądź jeżeli małżonkowie byli współwłaścicielami majątku rzeczowego wchodzącego w skład gospodarstwa, spadkobiercą, który dziedziczy gospodarstwo, jest pozostały przy życiu małżonek spadkodawcy. Jeżeli chronione gospodarstwo rolne należało do jednego z rodziców i jego zstępnym lub do rodzica adopcyjnego i jego dziecka przysposobionego, spadkobiercą jest zstępny lub dziecko przysposobione. Ustawowe udziały spadkowe osób, które nie uczestniczą w dziedziczeniu gospodarstwa, uznaje się za zachowek. Ponadto spadkobierca, który dziedziczy chronione gospodarstwo, musi być w stanie przejąć gospodarstwo na warunkach, które nie stanowią dla niego zbyt dużego obciążenia.

#### **2 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego te szczególne zasady mają zastosowanie do powyższych rodzajów aktywów niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia?**

Dziedziczenie chronionego gospodarstwa stanowi przypadek, w którym prawo państwa, w którym znajdują się niektóre szczególne kategorie składników majątku, zawiera przepisy szczególne nakładające ograniczenia dotyczące dziedziczenia tych składników lub mające wpływ na ich dziedziczenie. Jeżeli zatem w skład masy spadkowej wchodzi chronione gospodarstwo położone w Słowenii, zastosowanie ma krajowe prawo słoweńskie, bez względu na to, jakie prawo ma zastosowanie do dziedziczenia (ustawa o dziedziczeniu gospodarstw rolnych).

#### **3 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne procedury mające na celu zapewnienie przestrzegania wspomnianych wyżej szczególnych zasad?**

Ustawa o dziedziczeniu gospodarstw rolnych zawiera przepisy, które nie znajdują się w ustawie o dziedziczeniu lub są rozbieżne z przepisami tej ustawy. W przypadkach, w których w ustawie o dziedziczeniu gospodarstw rolnych nie przewidziano przepisów szczególnych regulujących kwestię dziedziczenia chronionych gospodarstw rolnych, zastosowanie mają ogólne przepisy dotyczące dziedziczenia, tj. przepisy ustawy o dziedziczeniu.

Ostatnia aktualizacja: 08/01/2020

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

#### **Ograniczenia dotyczące dziedziczenia – przepisy szczególne - Słowacja**

### **1 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne zasady nakładające, ze względów gospodarczych, rodzinnych lub społecznych, ograniczenia dotyczące dziedziczenie nieruchomości, niektórych przedsiębiorstw lub innych specjalnych kategorii aktywów znajdujących się w tym państwie członkowskim lub wpływające na ich dziedziczenie?**

Tak, przewidziano szczególne kategorie składników majątku, do których mają zastosowanie przepisy szczególne zgodnie z art. 30 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 650/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń, przyjmowania i wykonywania dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego. Słowacja zgłosiła Komisji te kategorie składników majątku oraz przepisy obowiązujące w chwili zgłoszenia. W niniejszym dokumencie przedstawiono obecnie obowiązujące przepisy.

Przepisy szczególne podzielono według kategorii składników majątku podlegających dziedziczeniu:

#### **A – grunty rolne i leśne:**

##### **§ 23 ustawy nr 180/1995 o niektórych środkach regulujących prawo własności gruntów, z późniejszymi zmianami**

1. O ile przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej, akt prawny, orzeczenie sądu w sprawie zniesienia współwłasności ani **postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku nie mogą prowadzić do powstania – w drodze podziału istniejących gruntów, o których mowa w § 21 ust. 1 – działki rolnej o powierzchni mniejszej niż 2000 m<sup>2</sup> ani działki leśnej o powierzchni mniejszej niż 5000 m<sup>2</sup>.**
2. Jeżeli spadkobiercy nie uregulują kwestii dziedziczenia gruntów, o których mowa w § 21 ust. 1, zgodnie z warunkami określonymi w ust. 1, lub jeżeli na skutek zastosowania tych warunków sąd nie może potwierdzić udziału w spadku poszczególnych spadkobierców, sąd orzeka, że przedmiotowe grunty dziedziczą spadkobiercy, którzy są najlepiej przygotowani do zarządzania tymi gruntami. Sąd zobowiązuje również spadkobiercę dziedziczącego grunty do osiągnięcia porozumienia z pozostałymi spadkobiercami.
4. Spadkobiercy mają obowiązek sporządzenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 3, na piśmie i bez możliwości jego wycofania.
6. Termin przedawnienia roszczeń spadkobierców związanych z uregulowaniem praw spadkowych zgodnie z ust. 2 i 3 wynosi dziesięć lat. Aby zabezpieczyć takie roszczenia, wraz z wpisem do rejestru tytułu własności dłużnika na przedmiotowych gruntach ustanawia się hipotekę na rzecz wierzyciela; w tym przypadku nie ma zastosowania zasada ustawowego pierwszeństwa ewentualnej wcześniej ustanowionej hipoteki. Wierzycielowi przysługuje prawo pierwokupu gruntów obciążonych hipoteką.
7. Warunki określone w ust. 2–5 mają również zastosowanie do zniesienia współwłasności, jeżeli sąd postanowi o jej zniesieniu.

#### **B – wspólnoty gruntowe (pozemkové spoločenstvo):**

##### **§ 8 ustawy nr 97/2013 o wspólnotach gruntowych, z późniejszymi zmianami**

1. Do celów niniejszej ustawy nieruchomość objęta wspólnotą oznacza jedną nieruchomość składającą się z kilku odrębnych działek. **Nieruchomość objęta wspólnotą jest niepodzielna** z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 2 (uwaga: cytowany ustęp nie uwzględnia dziedziczenia, w związku z czym wyjątek ten nie ma zastosowania). Współwłasności nieruchomości objętej wspólnotą nie można znieść ani rozliczyć poczynionych nakładów na podstawie przepisów ogólnych dotyczących znoszenia współwłasności i rozliczania poczynionych nakładów (kodeks cywilny).

#### **C – najem lokalu mieszkalnego i przeniesienie członkostwa w spółdzielni mieszkaniowej:**

##### **§§ 706–707 ustawy nr 40/1964 Kodeks cywilny (Občiansky zákonník)**

**Prawo najmu nie podlega dziedziczeniu. W związku z tym notariusz sporządza na wniosek jedynie poświadczenie dotyczące kręgu spadkobierców do celów § 706 kodeksu cywilnego. Członkostwo w spółdzielni mieszkaniowej stanowi jednak składnik majątku i w związku z tym podlega dziedziczeniu na podstawie tytułów powołania spadkobierców do spadku.**

##### **§ 706 kodeksu cywilnego:**

1. W przypadku śmierci najemcy, jeżeli lokal mieszkalny nie jest przedmiotem wspólnajmu z małżonkiem, dziećmi, wnukami, rodzicami, rodzeństwem, zięciem i synową spadkodawcy, którzy zamieszkiwali ze spadkodawcą we wspólnym gospodarstwie domowym w dniu jego śmierci i nie posiadają własnych lokali mieszkalnych, wstępują w stosunek najmu (wspólnajmu) lokalu mieszkalnego. Osoby, które zajmowały się gospodarstwem domowym spadkodawcy będącego najemcą lub pozostawały na jego utrzymaniu, również wstępują w stosunek najmu (wspólnajmu), o ile zamieszkiwały ze spadkodawcą we wspólnym gospodarstwie domowym przez okres co najmniej trzech lat przed jego śmiercią i nie posiadają własnych lokali mieszkalnych.

2. (...)

3. W przypadku śmierci najemcy lokalu spółdzielczego, jeżeli lokal mieszkalny nie jest przedmiotem wspólnajmu z małżonkiem, **z chwilą śmierci najemcy jego członkostwo w spółdzielni mieszkaniowej wraz z umową najmu przechodzi na spadkobiercę dziedziczącego udział w spółdzielni.**

##### **§ 707 kodeksu cywilnego:**

1. W przypadku śmierci jednego z małżonków będących współnajemcami pozostający przy życiu małżonek staje się jedynym najemcą.
2. W przypadku spółdzielczego lokalu mieszkalnego stosunek wspólnajmu tego lokalu mieszkalnego nawiązany przez małżonków wygasa z chwilą śmierci jednego z małżonków. Jeżeli tytuł prawny do spółdzielczego lokalu mieszkalnego małżonkowie nabyli w czasie trwania małżeństwa, **pozostający przy życiu małżonek pozostaje członkiem spółdzielni mieszkaniowej i jest właścicielem udziału w spółdzielni; sąd uwzględnia tę okoliczność w postępowaniu spadkowym.** W przypadku śmierci małżonka, który nabył tytuł prawny do spółdzielczego lokalu mieszkalnego przed wstąpieniem w związek małżeński, **z chwilą śmierci tego małżonka jego członkostwo w spółdzielni wraz z umową najmu spółdzielczego lokalu mieszkalnego przechodzi na spadkobiercę dziedziczącego udział w spółdzielni.** Jeżeli najem dotyczy kilku lokali mieszkalnych, członkostwo spadkodawcy może przejść na kilku spadkobierców.
3. W przypadku śmierci jednego ze współnajemców jego tytuł prawny przechodzi na pozostałych współnajemców.

#### **D – udziały w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością:**

##### **§§ 116–117 ustawy nr 513/1991, z późniejszymi zmianami – jeżeli spadkodawca zmarł po dniu 1 stycznia 1992 r.**

§ 116 kodeksu spółek handlowych (Obchodný zákonník):

1. (...)
2. Udziały podlegają dziedziczeniu. **Akt założycielski spółki może wykluczać dziedziczenie udziałów, chyba że chodzi o spółkę jednoosobową.** Spadkobierca niebędący jedynym współnikiem może wystąpić o umorzenie swoich udziałów, jeżeli nie można od niego w uzasadniony sposób oczekiwać, że będzie on współnikiem przedmiotowej spółki (...).

§ 117 kodeksu spółek handlowych:

1. Podział udziału jest możliwy wyłącznie w drodze cesji lub przeniesienia na spadkobiercę lub następcę prawnego współnika. Podział udziału wymaga zatwierdzenia przez zgromadzenie współników.
2. Akt założycielski spółki może wykluczać podział udziału.
3. W przypadku podziału udziału należy zachować kwotę wkładu, o której mowa w § 109 ust. 1 (kwota wkładu współnika wynosi co najmniej 750 euro).

#### **E – wynagrodzenie spadkodawcy:**

##### **§ 35 ustawy nr 311/2001 Kodeks pracy (Zákonník práce), z późniejszymi zmianami**

O ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej, prawa majątkowe pracownika wynikające ze stosunku pracy nie wygasają z chwilą jego śmierci. Prawa majątkowe pracownika wynikające ze stosunku pracy – w wysokości maksymalnie czterokrotności jego średniego miesięcznego wynagrodzenia – przechodzą bezpośrednio na jego małżonka, dzieci i rodziców, jeżeli w chwili jego śmierci zamieszkiwali z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. **W przypadku braku takich osób prawa te podlegają dziedziczeniu.**

#### **F – emerytury i renty:**

##### **1. § 21 ustawy nr 650/2004 o dodatkowych programach emerytalno-rentowych, z późniejszymi zmianami**

Środki zgromadzone na indywidualnym koncie ubezpieczonego pobierającego okresowe dodatkowe świadczenia emerytalne lub okresowe dodatkowe świadczenia emerytalne za wysługę lat **podlegają dziedziczeniu, jeżeli spadkodawca-ubezpieczony pobierający okresowe dodatkowe świadczenia emerytalne lub okresowe dodatkowe świadczenia emerytalne za wysługę lat nie wskazał w umowie emerytalnej innej osoby fizycznej lub prawnej jako uposażonego, któremu należy wypłacić środki zgromadzone na koncie indywidualnym.**

##### **2. §§ 40–40a ustawy nr 43/2004 o programach emerytalnych, z późniejszymi zmianami**

#### **§ 40**

1. W przypadku śmierci uczestnika programu emerytalnego osoba wskazana przez uczestnika w umowie emerytalnej jest uprawniona do otrzymania środków według aktualnego stanu indywidualnego konta emerytalnego spadkodawcy na dzień, w którym zakład emerytalny powziął wiadomość o śmierci uczestnika, po odliczeniu obowiązkowych składek wymaganych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Sociálna poisťovňa) i nienależnie przekazanych w imieniu spadkodawcy oraz uzasadnionych kosztów poniesionych przez zakład emerytalny w związku z wypłatą gotówkową tych środków lub ich transferem do państwa spoza strefy euro, powiększonych o obowiązkowe składki, które Zakład Ubezpieczeń Społecznych ma nadal obowiązek przekazać. **Jeżeli uczestnik programu emerytalnego nie wskazał uposażonego w umowie emerytalnej lub w przypadku braku uposażonego, środki te podlegają dziedziczeniu.**

2. Uposażony nie ma prawa do otrzymania kwoty, o której mowa w ust. 1, jeżeli sąd prawomocnym wyrokiem stwierdzi, że umyślnie spowodował on śmierć uczestnika programu emerytalnego.

#### **§ 40a**

1. W przypadku śmierci świadczeniobiorcy pobierającego dożywotnią emeryturę uposażony wskazany przez świadczeniobiorcę w umowie ubezpieczenia emerytalnego ma prawo do otrzymania kwoty na podstawie § 32 ust. 2 lub świadczenia zryczałtowanego na podstawie § 46g ust. 5 w wysokości obliczonej na dzień, w którym ubezpieczyciel powziął wiadomość o śmierci świadczeniobiorcy. Jeżeli świadczeniobiorca **nie wskazał uposażonego w umowie ubezpieczenia emerytalnego lub w przypadku braku uposażonego, kwota, o której mowa w zdaniu pierwszym, podlega dziedziczeniu.**

2. Uposażony, o którym mowa w ust. 1, nie ma prawa do otrzymania kwoty na podstawie § 32 ust. 2 ani świadczenia zryczałtowanego na podstawie § 46g ust. 5, jeżeli sąd prawomocnym wyrokiem uzna, że umyślnie spowodował on śmierć świadczeniobiorcy.

##### **§ 118 ustawy nr 461/2003 o zabezpieczeniu społecznym, z późniejszymi zmianami**

1. Jeżeli osoba fizyczna, która spełniła przesłanki uprawniające do świadczenia, zmarła po złożeniu wniosku o przyznanie tego świadczenia i o jego wypłatę, uprawnienia tej osoby fizycznej do środków należnych jej w dniu śmierci przechodzą kolejno na jej małżonka, dzieci i rodziców.

2. Jeżeli osoba fizyczna, która spełniła przesłanki uprawniające do świadczenia chorobowego, odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu, zasiłku rehabilitacyjnego, renty szkoleniowej, świadczenia z tytułu gwarancji wynagrodzenia lub zasiłku dla bezrobotnych, zmarła przed złożeniem wniosku o przyznanie wspomnianych świadczeń, uprawnienia tej osoby fizycznej do środków należnych jej w dniu śmierci przechodzą kolejno na jej małżonka, dzieci i rodziców.

3. Jeżeli świadczenie przyznano przed śmiercią osoby fizycznej, która spełniła przesłanki uprawniające do przyznania świadczenia i jego wypłaty, kwoty należne tej osobie fizycznej, których nie wypłacono na dzień jej śmierci, wypłaca się osobom fizycznym wymienionym w ust. 1 (zdanie pierwsze).

4. Uprawnienia, które przechodzą na osoby fizyczne wymienione w ust. 1–3, nie podlegają dziedziczeniu. **Wchodzą one jednak w skład spadku w przypadku braku takich osób fizycznych.**

5. W przypadku braku osób fizycznych uprawnionych do świadczeń na podstawie ust. 1–4 świadczenia te uznaje się za inny dochód funduszu podstawowego, z którego miały zostać wypłacone.

#### **2 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego te szczególne zasady mają zastosowanie do powyższych rodzajów aktywów niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia?**

Tak. Obowiązują dwie zasady – spadkodawca ma prawo do wyznaczenia osób, które obejmą składniki jego majątku po jego śmierci zamiast spadkobierców ustawowych (np. w umowie o dodatkowe świadczenie emerytalne), albo, w przypadku określonej kategorii składników majątku, w przepisach określono tryb postępowania w przypadku śmierci spadkodawcy (np. środki służące uregulowaniu praw własności gruntów, świadczenia z zabezpieczenia społecznego).

#### **3 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne procedury mające na celu zapewnienie przestrzegania wspomnianych wyżej szczególnych zasad?**

W przypadku nieruchomości, jeżeli w postępowaniu spadkowym nie uwzględniono przepisów, o których mowa w pytaniu pierwszym, organ odpowiedzialny za prowadzenie rejestru nieruchomości nie wpisuje do tego rejestru nabytych w ten sposób praw do nieruchomości.

W przypadku postępowania spadkowego prowadzonego w Słowacji przepisy wskazane w pytaniu pierwszym stosuje notariusz, który prowadzi postępowanie spadkowe, na polecenie sądu. Postępowanie spadkowe kończy się wydaniem postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku. Strona, której zdaniem postanowienie to jest niezgodne z obowiązującymi przepisami szczególnymi, może je zaskarżyć.

Ostatnia aktualizacja: 22/08/2022

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

#### **Ograniczenia dotyczące dziedziczenia – przepisy szczególne - Szwecja**

**1 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne zasady nakładające, ze względów gospodarczych, rodzinnych lub społecznych, ograniczenia dotyczące dziedziczenie nieruchomości, niektórych przedsiębiorstw lub innych specjalnych kategorii aktywów znajdujących się w tym państwie członkowskim lub wpływające na ich dziedziczenie?**

W Szwecji pozostaje kilka ordynacji (*fideikommis*). Ordynacja to rozrządzenie testamentowe dotyczące określonej nieruchomości, której nie można zbyć, zgodnie z którym nieruchomość tę dziedziczą członkowie rodziny lub rodzin w określonej kolejności. Zgodnie z ustawą o likwidacji ordynacji ([\[E\] lagen \(1963: 583\) om avveckling av fideikommis](#)) ordynacje są likwidowane na podstawie szczególnych ustaleń.

## **2 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego te szczególne zasady mają zastosowanie do powyższych rodzajów aktywów niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia?**

Nie dotyczy.

## **3 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne procedury mające na celu zapewnienie przestrzegania wspomnianych wyżej szczególnych zasad?**

Nie dotyczy.

Ostatnia aktualizacja: 28/08/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

### **Ograniczenia dotyczące dziedziczenia – przepisy szczególne - Szkocja**

#### **1 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne zasady nakładające, ze względów gospodarczych, rodzinnych lub społecznych, ograniczenia dotyczące dziedziczenie nieruchomości, niektórych przedsiębiorstw lub innych specjalnych kategorii aktywów znajdujących się w tym państwie członkowskim lub wpływające na ich dziedziczenie?**

W prawie szkockim dziedziczenie majątku nieruchomego znajdującego się poza terytorium Szkocji podlega prawu kraju, w którego jurysdykcji dany składnik majątku jest zlokalizowany.

W przypadku składników majątku zlokalizowanych w Szkocji, gdy sporządzono testament, w ramach ochrony przed wydziedziczeniem żyjący małżonek lub zarejestrowany partner ma prawo do jednej trzeciej majątku ruchomego osoby zmarłej (majątek ruchomy taki jak pieniądze, meble itp.), jeżeli zmarły pozostawił zstępnych (*issue*), lub do połowy majątku ruchomego, jeżeli zmarły nie pozostawił zstępnych. W braku pozostającego przy życiu małżonka lub zarejestrowanego partnera zstępnym przysługuje łącznie połowa majątku ruchomego spadkodawcy, a jeżeli małżonek lub zarejestrowany partner pozostają przy życiu – jedna trzecia tego majątku.

W przypadku zgonu bez testamentu stosuje się: przepisy szkockiej ustawy z 1964 r. o dziedziczeniu.

#### *Prawa uprzywilejowane*

Prawo do dziedziczenia w pierwszej kolejności po spłaceniu długów przysługuje małżonkowi lub zarejestrowanemu partnerowi na podstawie praw uprzywilejowanych (*prior rights*), na które składają się prawa do:

mieszkania (nieruchomości), w którym małżonek zamieszkuje, do wartości 473 000 funtów, mebli do wartości 29 000 funtów,

kwoty 50 000 albo 89 000 funtów, w zależności od tego, czy zmarły pozostawił dzieci.

#### *Uprawnienia*

Po zaspokojeniu praw uprzywilejowanych w następnej kolejności przysługują pewne uprawnienia do majątku zmarłego (*legal rights*). Uprawnień tych można dochodzić wyłącznie z majątku ruchomego.

Żyjący małżonek lub zarejestrowany partner mają prawo do jednej trzeciej majątku ruchomego osoby zmarłej, jeżeli zmarły pozostawił zstępnych, lub do połowy majątku ruchomego, jeżeli zmarły nie pozostawił zstępnych. W braku pozostającego przy życiu małżonka lub zarejestrowanego partnera zstępnym przysługuje łącznie połowa majątku ruchomego spadkodawcy, a jeżeli małżonek lub zarejestrowany partner pozostają przy życiu – jedna trzecia tego majątku.

#### *Pozostały majątek*

Pozostałą część majątku rozdziela się między dalszych spadkobierców zgodnie z art. 2 ustawy z 1964 r.

## **2 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego te szczególne zasady mają zastosowanie do powyższych rodzajów aktywów niezależnie od prawa mającego zastosowanie do dziedziczenia?**

W przypadku zgonu osoby zamieszkałej w Szkocji sposób dziedziczenia nieruchomości określa prawo państwa, w którym ta nieruchomość jest zlokalizowana. Dziedziczenie majątku ruchomego zmarłego określa prawo szkockie, niezależnie od tego, gdzie zlokalizowane są składniki majątku ruchomego spadkodawcy.

## **3 Czy zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego istnieją szczególne procedury mające na celu zapewnienie przestrzegania wspomnianych wyżej szczególnych zasad?**

Zgodnie z prawem szkockim masą spadkową zarządza zazwyczaj wykonawca testamentu w następstwie wydania przez *sheriff court* stwierdzenia nabycia spadku (*Grant of Confirmation*). Wykonawcę testamentu przy zarządzaniu masą spadkową łączy szczególny stosunek ze spadkobiercami. Ma on szereg obowiązków, które obejmują zgromadzenie majątku zmarłego, uzyskanie tytułu do niego w drodze stwierdzenia nabycia spadku oraz spłatę wszelkich długów i podział pozostałej części pomiędzy spadkobierców.

Stosunki między wykonawcą testamentu a spadkobiercą mają charakter powierniczy. Wykonawca testamentu nie może stawiać się w sytuacji, w której jego interesy stoją w sprzeczności z obowiązkami wobec spadkobiercy. Jeżeli wykonawca lub powiernik postawi się w takiej sytuacji, może to stanowić naruszenie zaufania, w związku z którym spadkobierca może być uprawniony do złożenia pozwu do sądu.

Ostatnia aktualizacja: 24/08/2021

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.